

## پښتو متلونه يا د اولنو خبري

الف:

- ابا اوبو يو وړ ، ويل ابا څه کوي چه غاري غرونه ئي يو وړه.
- ابا مه گوري ، خورجين ئي گوري.
- اینه وړان سې چه امرالدين دي نارې کوي.
- اختر پټ مېړه نه دی.
- آخیر عمر د خواری دی.
- ادب له بي ادبه زده کيږي.
- ادب له زخمه اخيستل کيږي.
- آدم خان دي په خيال گوروان درغلی دی.
- ارزانه بي علتته نه وي گران بي حکمته.
- ارمان چي وروستی عقل لومړی وای.
- آره آره يوم پر غاړه.
- اړه په اړه خلاصیږي.
- ازمويلي څوک نه ازمویی.
- ازمينست اول په کال وتلين و ، اوس دم په دمه دی ) . تلين دسالگری په معنی دی)
- آسان ئي نالول چونگوښو هم پښې پورته کړي.
- آسمان ليري ، ځمکه سخته.
- آسمان چي ټيټيږي ، دومره نه اوريزي .
- آسمان چي وړيځي ښه وي باران به وکي ، کونډه چه ستړې تورري مېړه به وکي.
- آس ششني ، خر راږي ، عاتره نوري بلاوي وايي.
- آس که ټکنی دی میدان لند دی.
- آس ئي و هغو ته ورکړ چي د تانگ د ټرلونه وه .
- آس ئي په سوو گټي ، مړونه ئي په خولو گټي.
- آس دبله ، غمچينه د ځنگله چي دی ئي تيز نه کړي نو بي څوک تيزوي.
- اشه ښه ده که گله ؟ مه يوه وینی مه بله.
- اشه اشه بابا اشه ، قاضي غلام غوندي مری لري.
- اصیل په گدله کي ، کم اصل په گزبره کي.

- اصيل ته اشارت ، کم اصل ته لغت.
- اصيل خطا نه لري ، کم اصل وفا نه لري.
- اصيل خوري نه خاوري کيږي.
- اصيل کوتور ، کم اصل څپروړ .
- اصيل په جنډه کالو کي هم معلومږي.
- اصيله ځان دي کچه کی ، چي پرتوگ دي الچه کی.
- اصيل نه ورکيږي.
- اصيل بي بها وي ، کم اصل بي بها وي.
- آغا کور نسته د بي بي څخه بېره نسته.
- الم نشرح هغه الم نشرح ده ، خوله د ملا عثمان غواړي.
- اگر و اگر سره ورته دي.
- امانت محکه نه خيانتو ي.
- آموخته خور بلا خور.
- آموخته خور ښه دی که ميراث خور ؟ ويل آموخته خور.
- امير ئي ورکوي ، شېخ مير ئي نه ورکوي.
- انا مړه سول - تبه ئي وشلېده.
- انسان تابع د احسان دي .
- انسان تر کاني سخت تر گل نازک دی.
- انسان نه دی ، هغه چي د حيوان څخه گيله کوي.
- اوبو اخيستی زگ ته لاس اچوي.
- اوبه په ډانگ نه بېليږي.
- اوبه چي تر سر تېري سي څه يو نيزه څه دوي.
- اوبه چي تر غاړي ورسيري ، زوی تر پښو لاندې کيږي.
- اوبه په کمزوري ورځ ماتيږي.
- اوبه د سر دپاله خړيږي.
- اورته خپل او پردی يو دی .
- اوربشي څه په ځمکه کي څه په جوال کي ؟.
- اوربشي که سل منه دروپی شي ، دخره پکښي يو لپه ده.
- اور له خپلي لمني بليږي.
- اور او اوبه نه سره يوځای کيږي.
- اور او پښه نه سره يو ځای کيږي .

- اوږه په اوږه ، منت ئې پر څه ؟ .
- اوږه يو موټ نه لري ، تنور ئې پر بام جوړ کړی .
- اوږه ئې د ميچني ، زامن ئې د چخني .
- اوږه ئې يوت نشته شل ئې تنورنه دي .
- اوسپنه په اوسپنه ماتيري ږ .
- اوس دي ويښی کړې چې د ماشو پر وړ دي خوږ .
- اوبنان سره کارېدله گېډره هم ځغاسته چې بې پرسي ده .
- اوبنان نه ژاړي بارونه ژاړي .
- اوبن په غلبېل نه دريري .
- ٦٧- اوبن په خپلو متيازو کي گوديري .
- اوبن په سر باری نه دريري .
- اوبن تر پله لاندي نه سي پوتېدلای .
- اوبن ته ئې ويل الغبندي وکه ، ده ويل په کمو لاسو .
- اوبنه ، هر څه دي بې هوښه .
- اوبن ته ئې ويل! لوړ دي خوښ دي که خوږ ؟ ده ويل دريم ئې هم بد دی چې ختي دي .
- اوبن ته ئې ويل لوبي وکه ، ده جړونگان له بېخه وکېنه .
- اوبن ته ئې ويل دا مغزی دي ولي کور دی ؟ ده ويل کم ځای مي سم دی .
- اوبن دي اوسار کئ نو دي پلار کئ - اوبن چې ئې نته کی نو ئې اور ته کی .
- اوبن چې لوي بار وړي خوارک ئې څوز دی .
- اوگره په تلوار نه سريزي .
- اوگره ځيني توې سوله ، ويل په نصيب مي نه وه .
- اول اتام پسي کلام .
- اول ځان پسي جهان .
- اول حق د گاونډي دی .
- اول زده کړه ، بيا کوزده کړه .
- اول سلام پسي کلام .
- اول کوه احتياط ، اوستری مه کوه پسات .
- اول مړانه په سيالي وه ، اوس سپيتانه په سيالي ده .
- اول مي نه خوړی هزارسلاخي ، اوس دخوارپلاو محتاج يم . ( هزارسلاخي

يو ډول ډوډۍ ده چي وېشلي هم بولي)  
- ايلچي ته نه بند شته نه زندان

- اوبښ په بډه نه وهل کيږي .
- اختر خه پټ مېړه نه دی چي تېر به شي .
- اول خان پسي جهان .
- اوبه په ډانگ نه بېلېږي.
- ازمويلي بيا مه ازمويه .
- اوبښ ليدلی ، نه ليولی .
- انسان له ختا سره ملگري دی .
- اور ته خپل او پردي يو دی.
- اول زده کړه ، بيا کوزده کړه
- اوبه هم د لوبښي پر مخ څښلي کيږي .
- اور ته راغلی د کور څښتن شو.

ب:

- بابا حلاله ، پوځي مه حلاله.
- بابا دي خدای وبخښي مگر د سهار په لمانځه کي سست و.
- بابا گيلي کوي ، ادې پېري کوي.
- پاچهان چي د اوگرې پېروي خوري وس ئې رسيږي.
- پاچهي پاچهانو لره ښايي ، لويي خدای ( ج ) لره.
- باران پر تېر اوسو ، خره ئې د لرموري يو وړه.
- بارونه ئې تړل ، اوبښانو ژړل.
- بار ئې په شانه شو وړای ، يو لرگی ئې بل پر کښيږود.
- باغ که باغوان لري ، چغال هم خدای لري.
- باغ که خراپوي ، الو پکښي ږده.
- باغ چي پوخ سي باغوان کور سي.
- بام ئې لوړ ، کور ېي ډگر.
- بخت چي کوټه سي پاچهان ټکري خوري.
- بخت په ټنده دی نه په منډه.

- بد بانجن افت نه لري.
- بد په بلا اخته بڼه دی.
- بد په سلام نه ورکيري.
- بد تر بور په بد حای کي په کاريري.
- بد مه راسره کوه بڼه دي نه غواړمه.
- بد مه کوه بد به نه ويني!
- بده ماندینه تنگه موچنه ده.
- بدی چي نه کړای بدي چاري ، بدی به چا واژه پر لاري.
- برج دي تر اسمانه ، سپي دي له لوري مري.
- برخي ټولي ازلي دي نه په زور نه په سيالي دي.
- برخي وېشه مړونه گوره.
- بزه په خپل ښکر نه درنيري.
- بشره د انسان خوی د شيطان.
- بلا بیده بڼه وي نه وینه.
- بلا د هغه پاڅي، چي ئې گړنگ په برېتو څاڅي.
- بلا پر بلا واوښته . بلا يو څه لاندي واوښته.
- بل ته کوهي مه کينه ، چي خپله پکښي لوېږي.
- بلخه بې تمیزه ، لالی راغی بې کمیسه.
- بللي خور ولي.
- بل من چپه شو.
- بنده اریان خدای پر مهربان.
- بنده راسه د خدای خپل سه ، لکه پر ځان داسي پر بل سه.
- بنده چي داد کي نو بې یاد کي ، الله چي یاد کي نو بې ښاد کي.
- بنده ليري موبنلولي ، مرگ لار ورته نيولي.
- بنده و خپل عمل.
- بنده وتړل بارونه ، خدای کوله خپل کارونه.
- بوچ د اختر خلاص دی.
- بې دولتي د نفغقه خيژي.
- بیده بل بیده نسي وينولاى.
- بې زحمته راحت نشته
- بېزاره دي له خيره يم ، سپي دي در گرځوه.

- بيزي په بد راضي.  
- بي بنهي سړي ښه دي نه په کور کي همېش جنگ.  
- بيعقل ته ئې ويل چي ونه دي په کونه کي شنه سول ، ده ويل ښه دي تر  
سيوري لاندې بي ناست يم  
- بي عقل دونه په بل نه کوي لکه په خان.  
- بي گودره کي گيډيري ، خود بي سين وړي.  
- بي ما دي شل نه کره

- بي چرگه به هم سباشي .  
- بازخانه له بازه نه خالي کيږي .  
- بي عمله علم ، د بي مېوي ونې په څېر وي .  
- بي قامه مقام نسته.  
- بي وسي دوسي نه ده .  
- بخت يا په کمځي دي يا په کوټي .  
- برج مي جوړاوه ، را څه کدانه سوه .  
- بي زحمته راحت نسته.

پ:

- پاروگر د مار د لاسه مري.  
- پاک اوسه بي باک اوسه.  
- پټه خوله د مرکي ليوه دي.  
- پر اخند بنوروا پيره ده.  
- پخوا له پخوا سره ولاړ.  
- پر پچه وخوت کشمير ئې وليد.  
- پر پوست سيکه نه وهل کيږي.  
- پر خره يوه لپه اوربشي پيري دي.  
- پر خره سپور دي خر ئې ورک دي.  
- پردی خر په شا زور ور دي.  
- پردی اور تر واورې سور دي.  
- پردی زوی نه زوی کيږي.  
- پردی سپی په ډوډی خپل.

- پردی کٽ تر نیمو شیو وي.
- پردی جنگ نیم اختر دی.
- پردی غم تر واورې سور دی.
- پردی پنه پر پنه معلومه ده.
- پردی بنې نیمه خوا دي.
- پردی مور نه مور کیري.
- پر سپي هډوکی ډیر دي.
- پر سر دي مي زړوکی وي ، تر مخ دي زلمی وي.
- پر بنو تلوار پر بدو تامل.
- پر غوولي کس سندري وايي.
- پر کورنگ نیمن دانه ډیره ده.
- پر کور خواري خوړلي بنه دي ، نه د هنجي گرت او غوري.
- پر گازره نه یم پر خړپ ئې یم.
- پر لڅه خېټه ئې ملا ترلې ده.
- پر لوړه وخیږه څار وکړه ، خلک چي کړي هغه کار وکړه.
- پر ملا ئې لمبول دي بڅبنه ئې پر خدای ده.
- پر نور څه انا نه سوم ، پر خوشاو زه انا یم.
- پر هغه د یخدای میلمه که چي مېلمه ئې نه وي لیدلې.
- پر یوه باندي چي دوه شي ، رنا ورځ ورباندي شپه شي.
- پر مي که ، مړ مي که.
- پر هم یوه وراشه لري.
- پزپرېکړي که شرم درلودای ، د چرې نوم به ئې نه اخیست.
- پسرلی دی ځان اگاه که ، ځان ته ژړه غوا پیدا که.
- پیشي به د اوړو جوړه کړم ، میو به څوک کوي.
- پیشي ته دي خدای وزر نه ورکوي ، کې ور کی نو د چغوکو تخم به وباسي .
- پښتون نه دی چي د نوک جواب سوک ورنه کړي.
- پښتون له غیرته ځان اور ته اچوي.
- پښو پښو ارمان کارۍ غالی ده.
- پښې هلته ځي چي زړه ځي ،
- پک تر پک پوري ، نو نه چي ماغزه ئې ښکاره وي.

- پک نه پر سر تار لري، نه په غورو کار لري.
- پکه نه سر لري نه ئې په چا اويي.
- پکي سر په خيال کی ، چي مېړه ئې شاباز خان دی.
- پلار دي سپرو مړ کړ که پلو ؟ ول څه ئې کوم زما د بڼې ووت که سپرو مړ کړ که پلو.
- پنډ ئې مه گوره ، ايمان ئې گوره.
- پنځه گوتي سره يو نه دي.
- پنځه گوتي په خوله نه ننوزي.
- پور پر غاړه ، مېړ مرداره.
- پور د بدو برخه ده.
- پور چي تر سلو تېر شو ، وچه مه خوره.
- پوره ! ورک دي کره دوه کوره.
- پوه سړی تر خپلي کمبلي پښې نه تېروي.
- په اوبو څوک نه چاغيزي.
- په بازيو کي تل بنگري ماتيزي.
- په باغ کي الو غيم ، په کلي کي بلرغو.
- په بدلو څوک نه لويږي.
- په بل وطن کي د بڼو کښت کوه تېرېږه.
- په پردي کور کي سل مېلمان هېڅ نه دي.
- په پردي پرتاگه ځان نه پوتېږي.
- په پردي وطن کي ..... واچواه ترې تېر شه.
- په تياره کي خپل سپوری هم نه ښکاريزي.
- په تېر پسي تر تاب نسته.
- په تېرو اوبو پسي چا کره (( يوم )) نه وي وړی.
- په ټول بابړ يو لوړ.
- په جار جار دي مي ښه نسته ، گېډه مي مړه که.
- په جنگ کي يو گام د سلو کالو لاره ده.
- په ځنگله ئې و زېږوه ، په بازار کي ئې لوی که.
- په څاڅکي څاڅکي ډنډ جوړيزي.
- په خپلو خپل ، په پردو پردی.
- په خپله کوڅه کي سپی هم زمري وي.

- په خره ئې وس نه رسیده پر پالانه ئې راواچول.
- په خندا پسي ژړا ده ، په ژړا پسي خندا ده.
- په خواره ځمکه کي هر واښه شين کيږي.
- په خوله خوږ ، په کونه کوږ.
- په خوله لاله ، په زړه غلا.
- په دوبي چپري وي چي په ژمي سپوري کوي.
- په دنيا باور مه کوه ، گاهي لوړ ده گاهي خور.
- په درنو دروند په سپکو سپک.
- په ډيري کي خوره ، په لږ کي وېشه.
- په ډيرو ليوڼي خوشحاله دي.
- په رنگ ښايسته ، په عمل خواره خسته.
- په رنديانو کي چپک اغا دی.
- په زحمت پسي راحت دی.
- په زهرو زرو گوټي مه واهه .
- په ژرنده کي دي شپه شه د زوم کره دي مه شه.
- په سات کي تل خوابدي پېښيږي.
- په سپکو سپکتيا ، په درنو ددروند تيا.
- په سپين سر ، مزل پر سر.
- په سپي زوی ، تل پلار ښکځلی وي.
- په ستري مشي د چا څه شي ، زړه ئې ښه سي.
- په سترگو گوري ، په زوی لوري.
- په سرو کي توپير دی ، څوک لعل دی څوک کوټ کانی.
- په سلو وهلی ښه دی ، نه په يوه پړ.
- په شلومبو که چاغېدلای ، غږکه به چاغه سوې وای.
- په شيدو سوی مستي پوکي.
- په شمله دي شوم غلظه ، کور ته چي دي راغلم يوه اوښه بله کته.
- په ښادي دي ښاده نه شوم ، په غم دي تور تلبه وسوم.
- په ښه پردي خپليږي ، ابراهيم د بدو چاري کړي خپل ئې پردي کړل.
- په غرمو ئې وگټه پر په سيوري ئې وخوره.
- په غرمه کي اور بليري . سورنا چي ورته رقصيري.
- په غم پسي ښادي ده.

- په غمو کي د انا غم غيم.
- په غوجل کي چي يوه ومېژله ، رنگ ئي د ټولو بد کړ.
- په کام پسي ناکام دی .
- په کډو کي ئي ډېره اچولې ده.
- په کولمو کي ئي خواږه وچ ، خبري د غورمچ . ( الغوچ )
- په کور کي يو ټک دارو نه لري ، پر ځان ئي نوم غمباره ايښی دی.
- په کور کي نه کوک نه پياز ، ارږی د وازگو.
- په گرځېدو نه مري ، په کښېنستو مري.
- په گورم کي ئي غوا نه درلوده ، د گوروان سر ئي مات کړ.
- په گوره ويلو سره خوله نه خوږيږي.
- په گوښه کي هم ځوانان شته.
- په گېډه کي فرزند ، نوم ئي ارجمند.
- په گېډه مي شوتل دي ، په ملا مي توره سپر دي.
- په لنکو مېزو کي ازان وکی.
- په ما او تا چي رور دی ، که سل واړه نر سونه مو پريږدی.
- په محکه کي سيوری نه لري ، په اسمان کي ستوری.
- په ناسته غمېر نه کيږي.
- په نن پسي سبا سته.
- په وهلو څوک نه سميری.
- په هر شي کي ښه او بد شته.
- په هغه دي خدای مه واهه چي وهل ئي نه وي کړي.
- په هغه وياله کي چي اوبه تللي وي بيا به راسي.
- په هندوستان کي ئي گټي ، په جوړه گلي ئي بايلي.
- په هر غار گوتي مه منډه ، پسات به در وسي.
- په يوه استنجا لمونځ نه کيږي.
- په يوه چپلاخه د سلو مخ خوږيږي.
- په يوه گل نه پسرلی کيږي .
- په يوه ځين کي دوه کسه نه ځائيري.
- په يوه لاس کي دوه هندواني نه اخستل کيږي.
- په يوه موزه کي دوي پښي نه ځائيري.
- په يوه ودانه ، په دوهم بېرانه ، په دريم ډگ ډگنی.

- پياز دي وي په نیاز دي وي .
- پيا څه کوم ، نیاز ئې څه کوم.
- پېټ نسته ، شرم وغره ته ختلی دی .
- پېري ته غزنی څه دی.
- پیر که خس وي ، د مُرید بس وي.
- پیر نه الوزي مُرید ئې الوزي.
- پیل که مړ سي ، یو زنگون اوبه ئې لا په نس کي دي.
- پیل چي ژوندی وی یو لک دی ، چي مړ سي دوه لکه دی.
- پیل تللی ، تللی پر پکی ودرېدی
- پر اوبښ به سپور یې سپی به دې وخوري .
- په یوه گل نه پسرلی کېږي .
- په جنگ کلي نه کېږي .
- پښه خپله پښه پېژني.
- په شرم دې هغه وشرمېږي ، چي پرې پوهېږي .
- پښې له برستني سره سمې غزه .
- پور چي خنډنی شي ، خوردنی شي.
- په یوه پښه کې دوه پښې نه ځایېږي .
- پر مې کره ، مړ مې کره .
- په شیدو سوی ، مستو ته ورپوځي .
- پلټونکی پیداوونکی دی.
- پياز دې وي ، په نیاز دې وي .
- په حلوا، حلوا ویلو خلۀ نه خوږېږي .
- پر ملايي لمبول دي ، بښل یې پر خدای دي.
- پلار گټلې پر زوی اسانه دي .
- پردی کټ تر نیمې شپې وي .
- په پښتو کې به پښتۍ ماتوي .
- په منډه نه . په ټنډه ده.
- پټکی چي له سره ولوېږي ، او پر وړو تم شي هم نه دی لوېدلی .
- په خنزیرانو کې هغه بڼۀ لا کوم وي ؟

- په تیاره کې هر څوک ډارېږي ، څوک نارې وهي ، څوک یې نه !  
- پز پرې کړي که شرم لرلای ، دچرې نوم به یې نه اخیست.

ت:

- تارو وخوره کهې ، که ئې دا کهې په زړه وه بیا به نه ځي په غدۍ.
- تارو یو مرغه دی ، چي چا ونيو د هغه دی.
- تازیان چي هوسی وهي د هغو خولې توري وي.
- تازي چي تر تازي پاته شو لکۍ ئې غوټه پرې که.
- تر اوبو د مخه گاولي مه کاره.
- تر باغ ئې موری لو ده.
- تر بور ته بې وروره مه سې ، ورور ته بې زویه ، پلار ته بې موره.
- تر بېکاري ، بېکاري بڼه ده.
- تر بې عقل خپل ، هوښیار دښمن بڼه دی.
- تر بېکاره کښېنستل لور زېږول بڼه دي.
- تر پردي زوی خپله لور بڼه ده.
- تر پښو لاندي مخکه مه گوره ، ليري واټن گوره.
- تر تیاره برخه مه تېرېره.
- تر خوبښ نس را پېښ.
- تر خورلي لا امید بڼه دی.
- تر دې ئې تېر ، هغه نور ئې ستا گندهير.
- تر رمې ئې سپي ډير دي.
- تر زرین پوښه پیاده ، د غوايي سپور بڼه دی.
- تر سره گټه تر ت تاوان بڼه دی ږ.
- تر کورني سړي ، گڼته خر بڼه دی.
- تر شیر ئې په ښوروا خوشحاله دی.
- تر مز ئې شکر دانه ډيره ده.
- تر مړه زمري ، ژوندی گېډر بڼه دی.
- تر مور او پلار خورې ، راکښېنه که ورجي غوښي خورې . ( مراد د مخاطب څخه ماندينه ده)
- تر ناپوه دوست ، هوښیار دوښمن بڼه دی.
- تر نکه ئې وپوهېډي؟ ډير دي.

- تر ورخ چي اوبه تېري شي ، بېرته نه را گرځي.
- ترور نیمه مور.
- تروری تروری ، مور به سره جوړ سو ستا ئي پاته مخ توری .
- تر وېش ئي په چور خوشحاله دي.
- ترياکي دوه په ايکي.
- تر يوي خرما دوي وڅکي بني دي.
- ترهېدلي خو ترهېدلي دی ، نو ښه پسي چغي که.
- تبری په خوب اوبه ويني.
- تبری سپی ئي پر کور نه اوبيري.
- تشه لاسه دېنمن مي ته ئي.
- تېنتي له سپرلي ، غول کړي په زمري.
- توبه د مرو خالي ده . ( توبه ، د يو علاقې نوم دی د قندهار په جنوبي سرحد کي)
- توپکه مه د ي خوله سه ، مه دي کونه.
- تو ، په شونډانو کيري.
- توتکی وای بي ازاره ده ، ويل د حمکي د چنچيانو وپوښته.
- تور په توره شپه اخله ، چي سور ويني سين مه اخله . ( مراد ځيني غوا يا غوايي دی دا د بزگرو متل دی)
- تور د تور دی ، ژير د نجنو دی.
- تور سپی د اوزگري په بيه خرڅېري.
- توره کښلي ، کونه کښلي.
- توره په اصیل والي غوڅه کوي.
- توري نور ځوانان وهي ، منصب سدو وخورى.
- توري چرگي سپيني هگى اچوي.
- توزنه هيله د خدای د کرمه وتلی ده.
- توکل نر دی ر اندېښنه ښځه.
- توکلي نارې خولي ته بېرته نه اخيستل کيري.
- ته څه سخندر سخندر لرې ، چه نه اورې نارې.
- ته ښه سړی ئي د پلار دي دامانه کړی.
- ته کښته سه ، اس ماته راکه.
- ۷- ته مي بزې واهه ، زه به دي روژې واهم.

- ته هم اسيوان زه هم اسيوان ، ته واماته واغل ووايه.  
- تبغ په جوهر خوارک کوي

- توکلي ناري بېرته نه اخيستي کپري .  
- تماشين د نبي منح وولي .  
- تور بانجان بلا نه وهي .  
- تر چاره لاندې هم ساه سته.  
- تر ورځ تېرې اوبه بېرته نه راگرځي .  
- تيره راځي ، راځي دخوار پر سر لگېږي .  
- ته زما دارو ، او زه ستا دارو!  
- تر بي عقله دوست هوښيار دښمن ښه دی .  
- توره وکره ، توره پخپله چغې وهي !  
- تربور مړ کړه ، لمر ته يې مه اچوه .  
- تربور مړ گڼه ، پر يې مه گڼه .  
- تقدير په تدبير نه بدلېږي .  
- تر وزگار بېگار ښه دی .  
- تر وژلي ورور پرې ايښي گومل ښه ده.

ب:

- تر تر دادي خاني ده ، خوراک دي نالېکي ده ، ستاگوز ته ارباني ده . ( گوز  
څه مراد کړ او لوی خبري دي)  
- تمبه ته يو باد هم غنيمت دی.

ج:

- جار دي سم گوته دروړم.  
- جار دي سم روپۍ ، چي هم سپر ئي هم گدی.  
- جت مي تک تور ، نه ئي عيب سته نه پېغور.  
- جع پر غاړه او جع غواړه.  
- جفا مرگی ښه ده ، نه بي اتفاقي.  
- جنگ په وسله ، ننگ په غله.  
- جنگ پر خاوره ښه دی ، نه پر شپډياره.

- جنگ پر شیدیاره بنه دی ، نه پر خاره.
- جنگ جنگي کوي ، ننگ ننګي.
- جنگ چي نه کوي ډبره لو اخله.
- جنگ سور سو ، میری تود شو.
- جولا سوی نه ئي ، بيا نېچي غلا کوي.

خ:

- خيراغ چي ئي په کور کي لگيري و صحرا ته څه حاجت دی.
- څمڅه په ځان غره سوه ، چي په دې اوگره سره سوه.
- څنگه وي هغه سياه بخته ، چي څلويښت ورځي نه وي نیک بخته.
- څوری څه په څنگ څه په نس.
- څوک چي لاس درپوري بند کي مه ئي غوڅه وه.
- څوک چي بیده وي ، مېښه به ئي نرگتي زېروي.
- څوک مه واهه په گوته ، تابه نه ولي په لوټه.
- څوک وائي چي زما د غريکي خوند بد دی.
- څوک وائي څه وخورم ، څوک وائي په چائي وخورم.
- څونه چي خرگی ، هغو نه ئي بارگی.
- څو ئي ونه شاربې کوچي نه کوي.
- څه توره تېره وه ، چه انا ورسته وه.
- څه خوره ، چه پرېږده.
- څه چي په کتو کي وه ، هغه په څمڅي کي ښکاري.
- څه دي کول ، چي پلار او نيکه دي کول.
- څه راوړه ، څه به يوسي.
- څه زه بد وم ، څه دښمنانو لاس راپسي تکو هل.
- څه ژرنده پڅه وه ، څه غنم لاند وه.
- څه لاس تر مينځ ، څه غر.
- څي کوي ، چي ني کوي
- څلاکه مرغی په غبرگو پښو نښلي .
- څه چي کړي هغه به رېبي .
- څه غنم لاند وو څه ژرنده پڅه.

خ:

- خان دي و خوري نوکری ، چي په لږ و ډير لری.
- خان ته ښه وائي ښه نه کړي ، داڅه وائي دا څه کړي.
- خانه ! خپله خانه !
- ځنگل چي اور اخلي ړ وچ او لاندې گرده اور اخلي.
- ځوان پر غري زور پر لري

- خان ساتلی ښه دی ، دښمن وژلی ښه دی.
- ځمکه هغه سوځي چي اور پرې بلېږي.

ح:

- حیدار حیا کوله ، بي حیا ویل زما څه بېرېږي.
- حال منصور وایه چي سر ئې په دار شو .

چ:

- چا په کلي کي نه پرېښو ، ده ویل اس مو د ملک کره وتړی.
- چا په ورا کي نه پرېښو . ده ویل د مخ اوښ زما دی.
- چاپه قافله کي نه پرېښو ، ده ویل د مخ اوښ زما دی .
- چاره چي د سرو زرو سي ، څو ئې په نس کي نه و هي.
- چا مونده ، ما مونده.
- چرت ئې واهه خورجين ئې بایلو.
- چرسي زوی نه زوی ، تارياکي دوه په ايکي.
- چرگ په تالي کي گوره .
- چرگ دی يم حلالوه مي مه.
- چرگ پر ډيران مه گوره ، پر کاسه ئې گوره.
- چرگ چي غټيز ي ، کونه ئې تنگيزي.
- چرگ چي ځوان شي پر بام ورو ورو ځي.
- چرگ پر پرديو غورو مست وي .
- چرگه مي ناجوره ده بهانه مي ورته جوړه دي.
- چرگه چي بېره شي ، دا هم بد جناور نه دی.

- چرگ د مالگي په څکلو څه پوهيږي.
- چغال ته الو نه رسیده ويل دا تروه دي ، چغال پر نعمت شکر کښه چرگ ئي د خولي ووت.
- چه اړ سي ، و خره ته وای بابا.
- چي اوبه وي تبمم ته څه حاجت دی ؟.
- چي اوسي په خوی به د هغو سي .
- چي بابا ژوندی و ، د ادې په لاس کودی وو.
- چي بابا ژوندی و ، هلته ادې ادې وه ؟.
- چي ایمان وي مرگ څه دی.
- چي باد نه وي وني نه ښوري.
- چي باجوړ دي نه وي خوړلی ، بد مه پر وایه.
- چي باد وي د پاسه ، باران ئي سم دلاسه.
- چي باد ئي وي د کښې ، وریځي ځغلي لکه بزې.
- چي بابر ئي زما په کتاب پر ئي.
- چي بخت ئي تور سي دښمن ئي د پلار کور سي.
- چي بد گرځي ، بد په پرزي.
- چي بد کوي ، بد به مومي.
- چي بد غواړي ، پر بدو به واوړي.
- چي بي ملو ځي ، تور ما بي پر اوږو ځي.
- چي فال گورم ښه راځي ، چي یار گورم نه راځي.
- چي درانه بارونه وړي ، خوراک ئي ځوز دی.
- چي اومه کاکونه خوري ، خوراک ئي گوز دی.
- چي پردی لور ته ئي طمع سي ، یو من غوښه ئي کمه سي.
- چي پر لوړه گرځي ، پر ژوره پرزي.
- چي پر کوي منډک دي ، یووي ، نودی په غووي.
- چي پلار ئي وز نه وي ویشتلې ، مور ئي غوز نه وي ویشتلې.
- چي پوځی خوري ، متار به سهی.
- چي په جنگ کي ..... غوري ، نوم ئي سدو دی.
- چي په ځان کي ويني ، په جهان کي ويني.
- چي په پته وي ، په ښکاره لنگيږي.
- چي په ناز لويږي ، په زیار زړيږي.

- چي په خره دي کار نه وي ، اشه مه ورته وايه.
- چي په خپله ئې وخوري غول به سي ، چي بل ته ئې ورکې گل به سي.
- چي په مرگ ئې ونيسي ، په تبه به راضي شي.
- چي مېلمه ئې سورسک خوري ، کوربه به څه خوري ؟.
- چي په ډير ئې واخلي ، په لږ ئې مه خرڅوه.
- چي په ډله کي دوست نه وي ، مه پکښي کښېنه.
- چي په ډير حرص ئې غواړي ، هغه کم خوري.
- چي په زور ورسره نه وي برابر ، د هغو د څنگه نه کښېني زړه ور.
- چي په کور کي غوري مومي ، ليونی به غرو ته درومي .
- چي په نيمه شپه بېدار ئې ، که غل ئې زما يار ئې.
- چي پيلان کوي ، پيلخاني به هم کوي.
- چي پيلان لري ، دروازه به لور ي ايرېږي.
- چي تا وکړل ، ما ورييل.
- چي تر ملکه دي کړه ، نو دي ورکه کړه.
- چي ته راځي له هلکه ، زه په څلور مړونه وکم.
- چي تيار وي ، هغه يار وي.
- چي تېرسو ، هغه هېر سو.
- چي چرگ نه و ، آذان چا کاوه.
- چي چنگښي وای کور\_ نرکی وای مقر.
- چي چنگښي وای غار ، ترکی وای کندهار.
- چي څوک دي ونه پوښتي مه گډيره.
- چي څه درپوري وينم ، گوري غوندي دي وينم، چي څه نه درپوري وينم ، هرگز دي نه وينم.
- چي ځوان وم د هري چتي يار وم ، چي زور سوم د خواري خواري پروړ سوم.
- چي حيا مي ځني نسي څه بلا مي ورته نسي.
- چي حج حج لري ، يوخت به حاجي سي.
- چي خان ئې په ياران ئې ، چي ياران نه وي توري خاوري د بيابان ئې.
- چي خاوند ئې لېټی خوري د سپو بې څه احوال وي ؟ .
- چي خبر سي بې اثر ، ترينه پټه خوله بهتر.
- چي خدای ئې ورکوي ، پټل ئې يار دی.

- چي خداى کوي ، هغه به وسي.
- چي خر نه لري ، خر نه ارزي.
- چي د اختر کالي دي دادي ، د لو دا به دي کم وي ؟.
- چي د هلکه وفا غواړي ، لکه د خره چي کيميا غواړي.
- چي د بنگو بټل زدوئى ، اخير به بنگي سي.
- چي د بل مور بوره وي ، ستا به هم بوره کي.
- چي د جان سي تر سر تېره ، خداى دي نه کي دا نا بوده دنيا ډيره.
- چي د گېږي په جنگ وزې ، تايه د زمري نيسه.
- چي د ملا غواړي ، خداى دې نغاړي ، چي و ملا ورکي خداى دي ورکي .
- چي در ئې نه کړم ، ازار دي پر څه کړم ؟.
- چي درومي څه به مومي.
- چي دود نه وي هلته سود نه وي.
- چي د ړندو پر کوڅه راسې ، پر يوه سترگه لاس ايړده.
- چي دي نه وي دردمونده . در به نسي پر تنگسه:
- چي ډب نه و يادب نه وي.
- چي ډول دي وي په څنگ ، دو هلو دي څه ننگ.
- چي ډير وايي . لږ خيژي.
- چي ډيرى سي ، مردارى سي.
- چي راځي د بل د کوره ، پرتابه شپه سي تکه توره.
- چي زر وي . زارى د کمه ده ؟.
- چي زړه خوږيږي ، له ړندو سترگو هم اوښکي راځي.
- چي زما پر مينه نه وي ، هغه واړه ښه سړي وي.
- چي زما په ږوډى مست سي ، هغه زما دمور مېړه سي.
- چي زما سره ځي ، تل به توري وڅکي خوري.
- چي زيار کاږي ، گټي د هغو دي.
- چي ژړنده ئې گرځي ، بلا ئې پرځي.
- چي ژوندى وم ښه مي غواړه ، چي مړ سوم مه راپسي ژاړه.
- چي سپى د دنيا نه سي ، د دنيا خاوند به نه سي.
- چي ستا د کوره راځي ، په غلبيل کي دي راځي.
- چي ستړى نه سى ، مور به نه سى.
- چي سر وي خولى ډيري دي .

- چي سر دي نه خوړيږي داغ مه پرايږده.  
- چي سره ونه مېژي ، سره به ونه گټي.  
- چي سوى تر پلو ده ، تازي ته غول ورغله.  
- چي شپه ئې ترمينځ وي د هغي ببلا مه بېرېره.  
- چي شل گله ورکې ، درې گله ورنه کې ، گل بې نه کې . ( ددې څخه مطب  
بنځه ده )

- چي بڼه هلته دي شپه .  
- چي طلب ئې کوي پرېښ به سي.  
- چي عقل نه لري ، پر کور بې تل غم وي.  
- چي علي درسره مل وي خطر نسته.  
- چي غل نه ئې د پاچا مه بېرېره.  
- چي غل نه تېښتي ، مل دي وتېښتي.  
- چي غواړي ئې ، پروا بې وړي.  
- چي غوټه په لاس خلاصيري ، حاجت غاښ ته نشته.  
- چي غورځي هغه پرزي.  
- چي کوچنی وي پر پښو ځي ، چي لوی سي پر اوږو ځي.  
- چي کوچنی ونه ژاري ، مور تی نه ورکوي.  
- چي کړي هغه به رېبې.  
- چي کلی په نامه لري ، يو خوی تر نور بڼه لري.  
- چي کور پر غره لري ، هم نوي هم زاړه لري.  
- چي گړنگ مي څڅېده ، چي خداي راکړي ستا ئې څه ؟  
- چي لری دی لری ئې ، لری دی لری ئې.  
- چي لږ خوري هغه تل خوري ، چي ډيره خوري هغه گنډير خوري.  
- چي لو کونه وينې ځني ځغله.  
- چي لوی غاڼي ، کوچنی تراپي.  
- چي له مازيږي ، بلا زيږي.  
- چي له خدايه پټه نوي ، د بندگانو ئې ولي پټوي.  
- چي د ياره وائي ، دځانه وايي.  
- چي مربی لری ، مربا خوره.  
- چي مړونه وي هلته کورنه وي.  
- چي مړ سو هغه پر سو.

- چي مشر ئي ساون وي ، لښکر ئي گوزاون وي.
- چي مشر ئي وي سپي ، د کشر ئي څه کمي.
- چي مشر ئي غمبر وي ، اختر بي ماذيگر وي.
- چي ملا وائي هغه کوه ، چي ملا کوي هغه مه کو ه.
- چي مور دي نه وي په پلرگني ، ورې ولي ځي ليوڼي.
- چي مور لري ادکه ، په صفت به ئي واده که.
- چي مور ئي بتياري وي ، زوی ئي نه فتح خان کيږي.
- چي مور مېره سي ، پلار پلندر سي.
- چي مېښه زهيره وي ، کتي ئي واهه.
- چي نغده دي وليدل څنگه دي وخنډل.
- چي نه کوي حبيب ، څه به وکي خوار طبيب.
- چي نه کار په هغه دي څه کار ؟.
- چي نه دي وي د موره داسي مه وايه چي وروره.
- چي نه خوري د باغه ، غم به ئي پر څه خوري غرمساغه.
- چي نسې تلاي وابه دي خلم ، چي نه ځي څه دروکم.
- چي نه دي وي له ملا ، داسي مه وايه اغا.
- چي نه لري هلک ، هغه کور دتبغ لايق.
- چي نه لري سړي ، نه دي کورت خوري نه غوري.
- چي نه غواړم ، هغه مه راپېښوي.
- چي نه لري پنگه ، مه کښېنه د چا د څنگه.
- چي نه مرم لابه واورم.
- چي نه دي وي د پښته ، دهغو کسانو تښته.
- چي نه پوهيږي د هغه دوي برخي.
- چي چي نواله خوري جاناز به وهي.
- چي نه مني د يار پندونه ، لاس به نسې پر سرونه.
- چي نه ځيني خلاصېږي ، بر بر پر ورځه.
- چي نوای د خدای زرونه ، د هر چا پس وه خپل کورنه.
- چي واورې وايه ، چي وويني مه وايه.
- چي وخت د ښکار سي تازي ، اسهال سي.
- چي وخت د ختمې سي ، د يتيم پزه ويني سي.
- چي وخورې د نر لغته ، داسي به کښېني لکه اورته.

- چي ودي نه پوښتي ، مه گډيره.
- چي ورور ئې نه کې ، پر ..... به ئې نه کې.
- چي ولاړ سي تر بلخه ، درسره ده خپله برخه.
- چي وويشت نه سي ، خبر به نه سي.
- چي وې غواړي په خوله ، نو خورې به ئې په څه ؟.
- چي هوربه ونه خوري د خولې ئې بوی نه ځي.
- چي هوس دی ، دغونه بس دی.
- چي يو لور ئې تر ملا وي ، می ځني رغو.
- چي ئې ياد کړې په ورکتوب ، هېرې نکرې په زور توب.
- چي يو واهم ، بل په رنګيري.
- چي ئې زده کړې پر پېکې ، هير بې نه کړی پر نګښی.
- چي زده د کميس غاړه ، هغه ئې خوري په لکه غاړه.
- چي ئې زده د کميسه غاړه ، هغه بيا کله شړلې ولاړه.
- چونه انا راوبولی ، چي سر ئې په کتو کي پرې کي.
- چيري دي واهم ، چيري دي باسي.
- چيري هېډو ، چيري گېډو ، راءه چي سره ځو.
- چيري ..... ، چيري څنگل.
- چيري چي ډنگ سي ، د ابی کودی تر څنگ سي.
- چيري کلاله گوره ، خو خپله سياله گوره
- چي چېرې ښه ، هورې شپه .
- چي مړ شي ، هغه پر شي .
- چي زور شي ، څه ترې جوړ شي .
- چي درومي ، څه به مومي .
- چي ښار وران شي شادوگان هم په کې لوتي وولي .
- چي مدعي له کوره نه وي ، خونه يي توره نه وي .
- چي اوسي په خوی به د هغو سي .
- چي نه وي آدم خان ، تل به يي مري اوبښان .
- چي څنگه مخ ، هماغسي څپيره.
- چي عقل يي کم ورکړ ، تل يي غم ورکړ .
- چاره که دز رو شي هم په نس نه چوڅيري .

- چې ځي ، ځي ابازو له به راځي.
- چونگېنه له ماره سره تله ، په منځ دوه ځايه سوه .
- چې چېرې ډب وي ، هورې ادب وي .
- چې راشي قضا رنډې شي بيټا.
- چې ياران په شفتالو شوه ، نو بيا گرانه ده .
- چرگ دې يم خو حلالوې به مې نه .
- چې په ما پسې سپره سي ، بيا زما په وينو سره سي!
- چې خوب درشي بالښت نه غواړي ، چې زړه مټين شي بڼايست نه غواړي!

خ:

- خنده خنده ، ښه کور دي اوډلي دی.
- خان صاحب ! يو تار ورېښم نه خوړ ، لس زره روپۍ ئې وخورلي.
- خاوره د ځسر د گوره اخيستل کيږي.
- خبر د خدای لپاره ، لوړ د ورور له پاره.
- خبره تر خبرې پورې ياديږي .
- خبرې کي افغاني کوي ، نې پلار نه ېې ادې کوي.
- خبرې زده که بيا ئې وکه.
- خبرې ډيري ، سر ئې يو.
- خبرې ښې کوي . لکۍ ئې کږې کوي.
- خپل سر په خپله نه خړيل کيږي.
- خپل عمل د لاري مل.
- خپل عېب د اوږو مېنځ دی.
- خپل که دي مړ کي ، ولمر ته دي نه غورځوي.
- خپل کور ، يا خپل گور.
- خپل پر تنگسه په کار دی.
- خپل دا په نس ، ډبل دا په وس.
- خپل بدي وژروي ، پردی به دي وځنډوي.
- خپل به ازار سي بېزاره کيږي نه.
- خپل دا مي خپله کي ، که د بل دامي هم خپله کي.
- خپل ځان د ي ساته ، بل ته مه وايه چي غله.
- خپل مال تر سترگو لاندې ښه دی.

- خپل وطنه ، گل وطنه.
- خپل خپل ، پردی په ډیرو نارو خپل.
- خپل خپل وپیژنه ، پردی پردی.
- خپله خوله هم کلا ده ، هم بلا.
- خپله پښه ، خپله پڼه پیژني.
- خپله خوله په بل نه وچیري.
- خدای د کراری مل دی.
- خدای د ناروا و مل نه دی.
- خدای په ریشتیا خوښیږي.
- خدای د حق ملگری دی.
- خدای شړلی نه سمیږي.
- خدای وهلی د خلگو نه شرمیږي.
- خپله لاسه گله لاسه.
- خدای د ناروا ملا نه تړي.
- خدای دي په هغو پوښته چي لري ئي.
- خدای او مړو سره وپیژانده ، خو مړونه او مړونه نه سره پیژني.
- خدای دي هیڅوک داسي نه که ، چي خپل درنه که د بل سپکه.
- خدای یو دی ، روزی ئي ډیري دي.
- خدای چا لیدلی نه دی پر صنع او قدرتو ئي پیژني.
- خدای خبر دی ، چي تره کاپر دی.
- خدای او پاچا ئي راکوي ، شیخ میر ئي نه راکوي.
- خدایه لوی می کي ، لویي را مه کي.
- خدایه لویه ! ما وساتي بي زویه.
- خدای وائي ته حرکت کړه ، زه به برکت کړم.
- خرابه ښځه د بل ده.
- خر پر لار که ، خپله چار که.
- خر پلار که ، خپله چار که.
- خر په پالانه نه درنیږي.
- خر په اته ، کوټي ئي په شپېته.
- خر په وهلو نه آس کیږي.
- خر په غره کي بوعلی دی.

- خر په سبا څه خبر.
- خر نه دی کچر دی ، په پوري د خره سر دی.
- خر چي تر خره پاته شي ، غور ئي پريکه.
- خر چي پردانه مړ سي شهيد دی.
- خر چي تر مکې ولاړ سي هغه خر دی.
- خر دباره سره خوري.
- خر که مري ، ديگان به وړي.
- خر له باره ولوېدی ، دگوزو ونه لويده.
- خر وځان ته حيران و ، خاوند ئي بار ته.
- خري موري ، خوري موري.
- خر هغه دی ځل ئي نوی دی.
- خره ته دي خدای بنکر نه ورکوي ، که ورکي د غويو نسونه به څيري کي.
- خره ته ئي ويل زوی ته وشو ؟ ده ويل څه ئي کوم هغه به خپل بار وړي ،  
زه به خپل.
- خره گله که ، بيا گله که.
- خلک په ليوني پوري خاندي ، ليونی په خلگو پوري.
- خوار چي خوار سي ، باک ئي نشته . عزيز کرده سړی چي خوار شي تل  
دي ژاري.
- خر سپی د شرموبښ ورور دی.
- خوار په خپله خواري نه شرميري.
- خوار تلک نه درلوده ، چي پيدا ئي کړ ، تر غرمي پکښي پروت و.
- خوار کبرجن د خدای دشمن دی .
- خوار خدای کړي ، سپی چا کړي ؟.
- خوار سو ، د تيره ونه لويده.
- خوار سړی ، ابلک ئي سپی.
- خوار کبرجن ، زور زناکار خدای نه بخښي.
- خواره وړي ، څه به وخوري د سوي دسبزی.
- خواره بازاري ، هغه ته هغه خواري.
- خواره سي مکاري . چي هم جنگ کوي هم ژاري.
- خواره کی هغه مينځه ، چي د مينځي کونه مينځي.
- خواره سي چرگي . چي له خياله مستک نه خوري.

- خواره بدي غوارم نه د ورور د مرگه.
- خوار هندو دی چه ایمان نه لري.
- خواره هغه کړې چې گاللاي شي ، بوره هغه کړې چې ژړلاي شي.
- خواري لوي تخت به زه درکړم ، بخت دي خداي.
- خواري د مرو په شا ده.
- خواره د رنگه خوړل کيږي.
- خوابني پر زوم ريږدي ، زوم پر لور ور پرېږدي.
- خوري تخت به زه درکړم ، بخت دي خپل دی .
- خورئي د ماما د ميني دښمن دی.
- خوري سور سک تبغ د د پلاو باسي.
- خوږ به دي کړم ، نو نه تر ځان.
- خوشي خواري ، دلور په لمسي.
- خوله په غاښو ښايسته وي.
- خوله دي خپله ، گل په وله.
- خوله په ممیزو مه امخته کوه.
- خوله چې اموخته شي ، آس نه دی چې قبضه شي.
- خونه که مي وسوه ديوالونه خو ئي پاخه دي.
- خوند د فکرو زيات دئ ، ترخوند د بکرو . ( ځيني وايي : خوند د چکر زيات تر پکر )
- خيراتي آس ، غاښ ئي کتل ؟.
- خېښي په خوبني ، سودا په رضا
- خواره چې مړه سوه ، نو مړه سوه .
- خوار سړی ، سور يې سپی .
- خپله ژبه هم کلا ده ، هم بلا .
- خپل عمل د لاري مل.
- خندی دغاړي غړوندی دی .
- خبره کوه د خداي لپاره ، کوتک وهه د ورور لپاره .
- خپل عيب د ولي منځ ، د بل عيب د کلي منځ.
- خريار کړه ، مطلب پرې بار کړه
- خټکی چې خټکي ته وگوري ، رنگ واخلي .

- د :
- داهار لمر ته خرنشي ټينگيدى.
- داهنگريو ټك دزرگرسل ټكه
- داملو كوپه تول خرڅيري.
- داوبو خرواردى په گوته بنوري.
- داباسيندنه اوبه غواړي تزي نه يي.
- داوبونه كوچ اوباسي.
- داوبن دشاوړى ده
- داهار ليوه دى
- داسمان لاندې يي كوردى په دى پوردى
- داڅه ډوول سړى دى
- داسې دى چې په ژبه خلك ختي.
- داوړى نه شري كيږي
- داور سوي په اور رغيږي .
- داپول اوداوتي .
- داغزوپه پولى مي شپه وه .
- داغزوپه لښتويي وهي.
- داحال دى چې دغوايي وال دى .
- داري غوندي دواړو خواو ته اچوه.
- داوبن په شاسوردى .
- دارهټ منگوتي دي .
- داجل نه مخكې مري .
- داگز دا ميدان .
- داملو كوپه تول كې لارو.
- دبازلې خالي بازپاڅيري .
- دباران نه پاڅيددناوي لاندې كښيناست .
- دبوسو لاندې اوبه مه تيروه.
- دبريښنا پرق دى.
- دببادام په شان مي زړه سوري سوري دى .
- دبيزو پرهر دى.

- دبل په اوږومياشت گوري .
- دبل په اوږويي لاس ايښی دی .
- دباران پسې پټي گرځوي .
- دبادپه نيلي سوردی .
- دباغوان لاس گل دی .
- دباران تورمخی دی.
- دبنوڅښتن په آرامه نه وي .
- دبنوکوروران دی.
- دپړدي زوی نه خپله کړمیزنه او پوواړي لورښه ده .
- دپولی پړق ته ناست دی.
- دپاچاصاحب بازدي په ډيران چورگوري نيسي.
- دپندانې قصه شوه .
- دپخلادښمن نه ځان ساته.
- دپاچانزدیکت اوردی .
- دپراچه موټی دی.
- دپاسه مسئله راغله په درست جهان خوره راغله.
- دانسان مخ دخداي له نوره دی .
- دپيشودوژلوشپه ده.
- دبلي ونې سوري ته نيالگی نه غټيري.
- دبل سوری پرې شوی.
- دبدو به بد مومي.
- دبل په غاړه چاره تيره کوي.
- په بل خپل زور معلوموي بل دخپل ظلم وسيله او اله گر ځوي .
- د بنگر وباردی.
- داناوگره ده په څکلو خلاصه شوه.
- دتوکي نه پټاکه شوه.
- داخرت سختي خوارۍ دي.
- داوسپنې نه غل پاتېکيري.
- دانخرگل شوي.
- داو لادبد چاته نه ښکاريږي.
- دپادوان پخپله غوا نظروي.

- دپاسه بڼه رنگين دى دننه يې زرگى خورين دى.
- دپادوان گټه په ؟.. تنكيوكتو كي ده.
- داو بنس تالو دى.
- داو بنس پل يې جوړ كړ.
- دبې صبره دې بيخ ووځي وايي ماته يې په لمن كښې واچوه..
- دتوري شپې غل دى.
- دتپيروپه تول يې وركړه.
- دجوړ و نايى دى.
- دجمعي مړى شو.
- دجولامنده دموري پوري وي.
- دجومات تنبه ده.
- دجواري موټى دى.
- دجب نه اوبا سه پيسي ورباندې وخوره پتاسي
- دخيرپه غونډى ناست دى
- دخنداپسي ژر اشته.
- دخپلي كوتي واورې په بل اچوي.
- دخري دومره شيدې دي چې دخپل كوتي يې كيږي
- دخوشحالي ياران ډير وي.
- دخيرات خوا كي ډى كوي.
- دخاري مرز دى.
- دخپلو سره جنگ دښيني درز دى.
- دخواري كونډې زويه خپلي روتي ژويه.
- دا حوض څوكاسي دى.
- دخواري ژرنده ساتي د كبره يې مزد نه اخلي.
- دخره په تندي كي محراب نه وي.
- دخره مينه لغته ده.
- دخير نه مي دي توبه سپي دي كورې كه.
- دخوږې گوتي نه نيول كوي.
- دخولي نه يې اور پورته كيږي .
- دخوږ لاس غونډې يې د زړه پوري نيولى دى.
- ډير پرې قدرمن او گران دى.

- د جولاد ننگورتیز شو.
- دخري څټه ورکه شه دېنځي گټه ورکه شه .
- خپل لونه لورمه پتوه.
- دخوار ملا په اذان څوک کلمه نه وائي.
- دڅادر نه پښي مه اوباسه .
- دخپلي گردته يې هم نه شي رسيدی.
- دچراغ لاندې تياره وي.
- دچرگي دنيولودی.
- دچرگ دمالگي دڅټلوسره څه دي .
- دچادسترگو نه خلی نه اوباسي .
- دچل ياري سرته نه رسيږي .
- ددوزخ خپسه پرې ناسته ده .
- ددله سپيه چې غاږي نه بوخ خوگڼينه.
- ددرواغو مزل لنډوي .
- ددرمند څخه يې ناپاکي زياته ده .
- ددووه به کوروي ددریم گري به مخ تورو ي .
- دډير وامساء ديوگيدی .
- ددادپورې يې پريږده.
- دډير وځويندوورودی په دنگه ولوڼي کونه وشليده .
- دځوانی يوه نیشه وي هسې نه چې هميشه وي .
- دځنگل اوردی زياتيري اوکميري نه .
- داخوله که زماوای مابه پرې ؟. خواړه .
- ددوه پښوسړدی.
- ددېنمن په خوږومه تير وځه.
- دزاخيلوسپی ترې جوړه شوه .
- دزمرې زړه لري .
- دړندوپه بازارکه راغلي په يوه سترگه ته هم لاس کيږده.
- دشولوڅری دی.
- دړندودلاس امساده .
- دړندوسترگو اوښکه ده.
- دزمرې وروردی .

- دز مري په خوله کې هم خير غواړه .
- دزورور مخې ته مه ځه او داس شاته مه ځه
- دزوم خټه دخسر دکاله وي .
- دزور اور اوبه په پيچومي خير ي .
- ددرو اغوگوډی دی.
- دسپي دغپ پسې مه ځه.
- ديو سري مار په گيډه تير شوخفه واوويل يې چې دا يې لار شوه.
- دسترگواغزی دی .-
- ددوبي کور داختر په ورځ معلوميزي .
- دزرو قدر په زرگروي .
- دسرو پيزوانه گړنگوزور کړې .
- دسلو غويانو خاوندیولندي ته ودريري .
- دبمنني دسري اوردی نه مړکيري .
- دشرم تيز دکوني په سروبي.
- دشگونه پري نه غښتل کيري .
- دسپي مرگ په گيدر اختر دی.
- دسلو کالو مور په سلو کالو کې نه خواريري .
- درستم نوم درستم نه ښه دی .
- دبناړنه زه را غلم دنرخ خبرې ته کوي .
- دسلو کالو وري په سلو کالو کې هم نه مړيري .
- دسوال دژوندنه مرگ ښه دی .
- دسيندنه مري چاگتلي.
- دسلو قصابانو ونډی ده..
- دسلو بللو ځای کيري خوديونا بللي نه . .
- دسيوري ونه خورمانه نيسي .
- دسختی نه څوک نه مري .
- دسرو گلوبدمه وايه .
- دسوال په اوبو ژرنده نه گرځي .
- دسورنا چي يوپف دی.
- دسپي سترگي يې دي .
- دشکانه غل دي نه خس دي نه سره .

- دشعر معني دشاعر په خيټه کې ده .
- دشړۍ لنگ يې وهلی دی . .
- دسپوړمه نه وي .
- دسره غمي په شان دی.
- دشنه آسمان ړلی ده .
- دسرويننتان يې په کې سپين شول.
- دنغري په غاړه جنت غواړي .
- دللون کونه حساب نه ده .
- دشولويي پريښودل او دپروړويي راوښول .
- دسترخوان ته يې مه گوره اوچولي ته يې گوره .
- دشادکتلوپه ځاي مخکې گوره .
- دشپې هر سړی ډايريزي څوک حال وايي اوڅوک يې نه وايي.
- درنگ ته مالگه مه وړه .
- دپسرلي باران دی .
- دقارون دنيا ده .
- دادپتي سردی پټی وروسته سوروردی.
- دشيطان په خره سور دی .
- دسپي مرگ ترې بڼه دی .
- دچاگران دچابگيل مرزشو.
- دپيښې نه تيښته نشته.
- دپنځه جريبه ځمکې نه يو مريد بڼه دی . .
- درنگريزخم دی.
- درب سر وهي عرب يې په سروهي.
- دحريص کاسه چپه وي خوله ئي سپيره وي.
- دتيکۍ سرشو.
- دژبي پر هر نه جوړيزي.
- دغواډپښو وتی دی.
- دغوړيو زور دقرتو نه او باسي.
- دغوړلستوني ياردی.
- د بڼونه بڼه پيدا کيږي دبدونه بد.
- دتنگي بيزو نه وه دروپی ځنځير يې وتښتاوه.

- دبدونه هم لرې هم غلی.
- دسپي خوی يې دی.
- دسپي سړيې ترې جوړ کړ.
- دسلو شاپاسونه یوه روپی ښه ده.
- دغلي بلانه ویره په کار ده
- دسپي په کودې کې يې ورکړه
- ددبگری اجرادی .
- دغم تغريې غوړولي دی
- دبی اتفاقه خلکو جمع کول دچندخانوتول دی
- دخپل خره تیز پیژنم
- دغره هوسی دغره تازیان نیسي.
- دغله لاس چې کورکې ولگیدبرکت يې والوت ،
- دشيعه په لیمڅي چې کښیناستي وړی ترې باسه.
- دغله په ږیره خس وي
- دغله مور په غلاژاري
- دغریب سړي دخیرات په ورځ غواورکه وي
- دشملې گل دی
- دڅاڅکونه سیلاب جوړیږي
- دغنموله رویه خوز هم اوبه کیږي
- دچرمړی دی
- دټانتوکټ دی
- دفیل غوړ کې ویده دي
- دقربانی گډوړی دی .
- دخوړهره تیږه من نده.
- دصبر میوه خوړه ده.
- زغم ښه شی دی خدای(ج) پرې انسان ته اجر ورکوي.
- دطالبانو غویشو.
- دکانگری په تس کې لارې بټگرامه.
- دقربان نه دي معلومیږي چې چرسې يې.
- دکوربه په پسه زړه کیده دمیلمه په هډوکي نه کیده.
- دکبر کاسه نسکور ده..

- دکور گټه دډهلي گټه ده.
- دکور په کار دکور میرمن بڼه پوهیږي..
- دکر وای چچ دی اواز یې شته دانې یې نشته
- دتوري پرهار به جوړ شي د ژبې پرهار نه جوړیږي .
- دوست به دې وژروي دښمن به دې وځنډوي
- د سوال پۀ اوبو ژرنده نه چلیږي .
- د هرې ونې مه خوره د یوې به دې گنډېږ شي .
- د کبر کاسه نسکوره ده.
- د خوار به پۀ حلوا کې غاښ وتلی وي .
- د لنډو خټو لږې اوبۀ دارو وي .
- د کور کلي سپی ، د بهر سړی.
- د پردي کلي ناوې ښایسته وي .
- د خرۀ لغته ،ملنډه وي .
- دروغ د ایمان زیان دي .
- د زمري غار بي هډوکو نه وي .
- د عقل وږی نسته د دنیا موږ .
- د نوي منگي اوبۀ خوږې وي.
- دوه غوايي چې ښکر پۀ ښکر شي زیان یې د بوټو کانیو وي .
- دوه غوايي چې ښکر پۀ ښکر شي ،زور یې د وښو پرخوا وي.
- دریاب پۀلوټه نه خرېږي .
- دښمن هغه دی چې اول یې ( هو!) او بیا یې (یه) وي .
- د درواغو مزل لنډ وي.
- د غنمو لپاره پۀ زوزو هم اوبۀ لگېږي .
- د صبر مېوه خوږه وي .
- د ږوډۍ پر قدر وږي پوهیږي .
- دوست هغه دی چې پۀ سخته کې دې پۀ بڼه راشي .
- د لاس گوتې پۀ یوه اندازه نه دي .
- د شپې پای سپېدې راختل دي.
- د کور جارو ، دبل دارو .
- د خرۀ مړینه د سپي اختر وي .

- دوستي پۀ ليري والي كې ښه وي.
- دگور شپه پۀ كور نه كيږي .
- د نالیده چې لور وشوه پۀ ښكلولو يي مړه كړه
- د نر زوی ژړا پۀ ځانگو كې مالومه وي .
- د اوبښانو خاوندان دروازي لوري ساتي .
- د زړۀ زړۀ ته لار وي.
- د ډالۀ ږغ ليري ښۀ ځي .
- د غلۀ پۀ غرۀ كې هم ځای نه وي .
- د مور پۀ نس كې چا نه دي زده كړي.
- د بل پر ايمان سړی جنت ته نه ځي .
- دنيا پۀ امېد خوړه كيږي .
- د بي عقله علاج نسته
- د پلالي اور تر درمنده ځي
- د سيال خواړۀ پور دي يا پېغور .
- د بي غيرته به دكور مېلمه واكمن وي.
- د ښځي سل كمځي دي ، سل سره بدی دي .
- د سپو كور پر كور بدي وي خوار غريب ته يو وي.
- دنن كار سبا ته مه پرېږده .
- د بل پۀ لاس مار هم مه وژنه .
- د آرمان واته د آسمان خاتۀ دي
- د زورور اوبۀ پر پېچومي خېژي .
- د زورور مې څټ هم خوښ دی ، د كمزوري مخ هم نه!
- د لاس تياكې مرغلرې دي .
- د غزني زيارتونه تر خپلو پردو ته ښۀ رسېږي.

ډ:

- ډېره تسې ځای ته ښه ځي
- . ډېره چې چېرې پرته وي هورې درنه وي
- ډېر سفر وكړه چې خاموالی دي پوخ شي -

ږ:

! سترگې - روند له خدايه څۀ غواړي ، دوه

- ږنده سترگه څه ويينه څه ويده ؟!

ر:

. ملاست اوسه - راست اوسه په لويه لار کې

! - رڼا سترگې پټوي

ز:

پېزوان غواړي ؟! - زه درنه پزه پرې کوم ، ته رانه

. - زه دې کښت نه کړم ته پټي راگڼي

. ته راته مريدان نيسي - زه دې پېرۍ نه منم ،

- زړه ښځه په تگ مالومه وي

س:

. وي - سپين ويل ترڅه

. - سور سپي هم د لېوۀ ورور دی

. - سړی دې سړي تالی ته نه تندي ته گوري

. - سترگې له سترگو شرمېږي

ښ:

. - ښځه د کور ډېوه ده

دې سلطان کړي بد خوی به دې په ځان پورې حيران کړي - ښه خوی به

. - ښځې چا مرکو ته نه دي بيولي

. - ښه ورځ په منډه نه په ټنډه ده

- ښځه د ځان په خوښه که د جهان ؟

صحبت يې تاثيره نه وي -

غ :

. - غوښتل توانېدل دي

. سپينې - غوا توره شيدې يې

- غر پر غره نه ورځي انسان پر انسان ورځي

. - غرضي پر خټه اور لگوي

. غوټه چې په لاس خلاصېږي خلې ته يې څه حاجت دی

خله ورکړه ، نو يې ساتي له چا ؟ - غوښه چې دې د پيشو په

. لار ښووله - غم به يې د ډډېرې زېږ کوي چې مېلمنو ته يې

ک :

به زه يم ، اوکه تا - که تا ويل چې زه يم او ما ويل چې زه يم ، نه به ته يې نه

! ويل چي ته يې او ما ويل چي ته يې ، هم به زه يم هم به ته يې

. - که روپۍ وره ده خو په تول پوره ده

. - بڼه لري - کلی پر نامه لري يو خوی تر نورور

. - کلی په لېوني پوري خاندي لېونی په کلي پوري

. - خالي هم نه يم - که ولي نه يم

. - کله کله د سړي په بې خبرۍ کې هم خير وي

. - کدانه خو به سي - که برج نه سو

. - کوم کار چې په صلاح وي ورکه يې بلا وي

. - کوترې سره او باز له بازه سره - کوتره له

! - که نن پر ما سبا پر تا

. - رسوا نه شي ، له ټولنې سره همرنگه شه - که غواړې چې

. - که غل نه ټښتي ، مل دې وټښتي

. - که گور گران دی ، خو د مړي ناکام دی -

. - کار غه د زرکې تگ کاوه خپل يې هېر شو

. - کږه خله په سوک سمپري

. - که غر لور دی پر سر لار لري

. - تياره ده خو منې په شمار دي - که شپه

. - کله ، کله له رانده هم لکړه لوبږي

. - نه کوي لکۍ خو بېره نيسه - که جنگ

. - کور بار تر منزله نه رسپري

! ، خپله سياله وکړه - گلاله وکړه

: گ

. - گل بې خاره نه وي

. - گيله له خپله کپري

: ل

! - له غرونو لوېدلي به پورته شي ، خو له زړونو لوېدلي به پورته نه شي

. - له کلي ووځه خو له نرخه مه وځه

. - له قامه سره خوره ، له قامه سره مړه

. - لمر په دوو گوتو نه پټېږي

. - سوه - له بارانه ټښتېدم ، تر ناوې لاندي مې شپه

. - لوی مې کړې لويي مه راکوي

. - له مرو آواز نه راپورته کېږي  
. پخلا شوي دښمنه ځان ساته - له  
. - لال پۀ اېرو کې نه پټېږي  
. د سوال دارو مه خوره - له لوږې مړ شه خو  
! - له آزاره چا بازار نه دی موندلی  
. ټک نه خېژي - له یوۀ لاسه  
. - له وچو سره لاندۀ هم سوځي

م :

! مېړانه يې مه وژنه - مېړۀ مړ کړه ، خو  
. - مېړونه غرونه دي ، ښځې يې اړمونه دي  
. سره گرځي چې بني يې سره لگېږي - مرغان هم هغه  
. - مرغۍ پۀ خپلو بنو بڼه ښکارېږي  
. رنده ده - مينه

. - مېلمه د خدای دوست وي  
. معامله گډه وډه شي - مړی چې خدای شرموي ، پر تخته يې  
. - مار خوړلی له تور پړي هم وېرېږي  
. کې ځای مه ورکوه - مار ته پۀ لستوني  
! - مه وکړې هغه منډه چې مې کونه شي بربنډه

ن :

. ناوې ته هرڅوک بېوزی وهي - نوې  
. - نړۍ لیدونکي ډېر درواغ وايي

و :

. وربندارې پۀ لېورو ساتلي وي -  
. - وينه پۀ وينه نه مينځل کېږي  
. آزارېږي ، بېزارېږي نه - وينه  
. - وروستی ورځ نامرده وي  
پۀ څۀ ؟ - وړۀ دې پۀ وړۀ منت دې  
. - وزه پۀ خپلو ښکرو نه درنېږي  
خو پۀ هډېره کې ورسره يو ځای د - ورور که د ورور له کوره خپه وځي ،  
. پلار پر قبر شناختي دروي

ه :

. مه نيسه - همسايه غل  
. - هرگرد شی غوز نه وي  
. - هر کاره سړی هيڅ کاره دی  
. هم نه وايي چې زما د غړکې خوند بد دی - هيڅوک  
. جومات لپاره ناروا دی - هغه خراغ چې دکور لپاره روا دی ، د  
ی :  
! - يو بام دوه هواوي  
! خبرو کې ، د هرچاقق وي - يو په خدای ، او بل په

**Get more e-books from [www.ketabton.com](http://www.ketabton.com)**  
**Ketabton.com: The Digital Library**